

КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ
КЪМ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
– РЕПУБЛИКА МОЛДОВА –

Брюксел, 12 юни 2026 г.
(OR. en)

AD 19/26

LIMITE

CONF-MD 2

ДОКУМЕНТ ПО ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО

Относно: ОБЩА ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
– Клъстер 1 „Основополагащи въпроси“

ПРЕГОВОРИ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ

Република Молдова

ОБЩА ПОЗИЦИЯ НА ЕС

(изготвен въз основа на преговорната позиция на Молдова AD 17/26 CONF-MD 1)

Преговорен клъстер: 1

„Основополагащи въпроси“

Включващ функционирането на демократичните институции, реформата на публичната администрация, глава 23 „Съдебна система и основни права“, глава 24 „Правосъдие, свобода и сигурност“, икономическите критерии, глава 5 „Обществени поръчки“, глава 18 „Статистика“, глава 32 „Финансов контрол“

Настоящата позиция на Европейския съюз се базира на неговата основна позиция за Конференцията за присъединяване с Молдова (AD 11/24 CONF-MD 2) и се подчинява на залегналите в нея принципи за водене на преговори, и по-специално:

- становище, изразено от Молдова или от ЕС по дадена преговорна глава, не предопределя по никакъв начин позицията, която може да бъде зета по други глави;
- договорености, дори и частични, постигнати в хода на преговорите по определени глави, не могат да се считат за окончателни, докато не се постигне цялостна договореност по всички глави;
- както и на изискванията, посочени в точки 5, 11, 12, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 49 и 51 от рамката за преговори.

ЕС насърчава Молдова да продължи процеса на привеждане на законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС и неговото ефективно въвеждане и прилагане и като цяло да разработи още преди присъединяването политики и инструменти, които са възможно най-близки до тези на ЕС.

ЕС отбелязва, че в своята позиция (AD 17/26 CONF-MD 1) Молдова приема достиженията на правото на ЕС по клъстер 1, които са в сила към 3 юни 2026 г., и че ще бъде готова да ги въведе до датата на своето присъединяване към Европейския съюз.

1. Функциониране на демократичните институции

ЕС отбелязва, че в своя конституционен ред и практики Молдова е положила основите на една **демократична държава** и се стреми към консолидация на демократичните си институции. ЕС счита, че правната и институционалната рамка благоприятства организирането на демократични избори. ЕС приканва Молдова да изпълни оставащите препоръки на ОССЕ/БДИПЧ и да продължи да привежда законодателството си в съответствие със законодателството на ЕС, международните и европейските стандарти. Сред ключовите области, в които е необходимо подобрение, са законодателството за политическата реклама и медиите по време на предизборни кампании, и по-специално правната рамка и механизмите за надзор на онлайн медиите, както и защитата на журналистите от сплашване и нападения. ЕС взема под внимание факта, че неотдавнашните подобрения във финансирането на политическите партии и кампании са подобрили общата прозрачност. Необходими са по-нататъшни усилия, включително укрепване на капацитета и ресурсите на Централната изборителна комисия. ЕС отбелязва планове на Молдова да засили устойчивостта на изборите си срещу външна намеса, като постави акцент върху борбата с изпирането на пари и регулирането на финансирането на кампаниите.

ЕС отбелязва, че ролята на **Народното събрание** на Молдова беше укрепена. ЕС подчертава, че са необходими по-нататъшни усилия за повишаване на прозрачността, отчетността, почтеността и цялостната ефективност. Това включва подобряване на резултатите от парламентарния надзор на независимите институции и гарантиране на своевременното и пълно публикуване на парламентарните дейности и решения, както и на проектозаконите и придружаващите ги документи. Приемането на Кодекса за организацията и дейността на Парламента, както и на разпоредбите относно етиката допълнително ще подобри ефективната дейност на Парламента и почтеността на неговите членове.

ЕС подчертава, че като цяло е налице правна, регулаторна и институционална рамка за **организациите на гражданското общество**. ЕС отбелязва плановете на Молдова да гарантира ефективната защита на организациите на гражданското общество и правозащитниците, включително като приведе законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на стратегическите съдебни производства, насочени срещу публично участие (SLAPP). ЕС подчертава значението на непрекъснатите усилия за по-нататъшно подобряване на качеството и прозрачността на обществените консултации, за да станат те по-систематични и съдържателни.

2. Реформа на публичната администрация

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие със стандартите на ЕС по отношение на **стратегическата рамка** за реформа на публичната администрация. ЕС приканва Молдова да укрепи съществуващата рамка по отношение на механизмите за мониторинг, докладване и преглед, както и финансовата устойчивост. Освен това, в светлината на последната оценка на реформата на публичната администрация от ОИСП/SIGMA и приемането на плана за растеж за Молдова, ЕС приканва Молдова да актуализира стратегията си достатъчно време преди предвидения понастоящем средносрочен преглед.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично привеждане в съответствие със стандартите на ЕС при **разработването и координацията на политиките**. Освен това ЕС отбелязва, че основните предизвикателства се отнасят до интегрирането на политиките, изготвяни във връзка с присъединяването към ЕС, в планирането на държавното управление, до ясното разпределение на съответните задачи между правителствения център и министерствата и изграждането на капацитета на министерствата за системно наблюдение на изпълнението на политиките и провеждане на редовни консултации и основан на доказателства подход при вземането на решения. За да се намалят рисковете, свързани с широко разпространеното бързо транспониране на правото на ЕС, ЕС приканва Молдова да положи усилия за систематично наблюдение на прилагането на наскоро приетото законодателство и да гарантира, че качеството на законотворчеството и доверието на заинтересованите страни не се подкопават.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично привеждане в съответствие със стандартите на ЕС в областта на **управлението на човешките ресурси в държавната администрация**. ЕС подчертава, че трябва да се укрепи цялостната структура на основаното на заслуги, прозрачно и конкурентно набиране на персонал и кариерно развитие. Освен това ЕС подчертава, че във фокуса на основната регулаторна реформа трябва да бъде солидната класификация на длъжностите в държавната служба и намаляването на разпокъсаността на правната рамка, приложима за публичните агенции и органи. Отговорностите на най-високопоставените старши държавни служители в процесите на управление на човешките ресурси трябва да бъдат ясно определени и консолидирани, като се гарантира, че назначенията, повишенията, преназначенията на друга длъжност и уволненията се извършват по прозрачен, обективен и основан на заслуги начин, както и че е въведена стабилна, консолидирана и прозрачна структура на скалата на заплатите в подкрепа на тези процеси.

ЕС отбелязва, че Молдова има ниска степен на привеждане в съответствие със стандартите на ЕС в областта на **организацията и отчетността**. ЕС приканва Молдова да укрепи прилагането, за да се гарантира отчетността на публичните институции пред независимите надзорни институции, както и пред отделните жалбоподатели. ЕС отбелязва, че понастоящем Молдова не е постигнала съответствие със законодателството на ЕС относно оперативната съвместимост на системите за управление и трансграничното предоставяне на цифрови услуги и е с частична степен на привеждане в съответствие със стандартите на ЕС в областта на **предоставянето на услуги**. ЕС подчертава необходимостта от подобряване на цялостната ефективност на електронното управление, по-специално поради ниския дял на активните потребители сред населението. Освен това ЕС подчертава, че е важно да се надгражда върху първоначалния добър напредък с ориентирано към потребителите предоставяне на обществени услуги чрез системата за обслужване на едно гише в Молдова, по-специално чрез добро управление на качеството, за да се гарантира високо качество на предоставяните услуги навсякъде в страната. ЕС отбелязва, че Европейската рамка за оперативна съвместимост е частично приведена в съответствие със стандартите на ЕС за системата за управление на публичните финанси, като е въведена добре установена правна и институционална уредба.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично привеждане в съответствие със стандартите на ЕС в областта на **управлението на публичните финанси** и че страната разполага с добре установена правна и институционална рамка за управление на публичните финанси. ЕС приканва Молдова да гарантира прилагането на своето законодателство на практика и да укрепи капацитета си, за да се гарантира прозрачно и ефективно използване на публичните средства. ЕС подчертава, че е важно Молдова да укрепи средносрочната си бюджетна рамка с надеждна финансова прогноза и да увеличи институционалния капацитет за ефективно наблюдение на фискалните рискове. ЕС приканва Молдова да подобри управлението на публичните инвестиции в съответствие с подхода за единен пакет от проекти. ЕС приканва Молдова да укрепи капацитета от човешки ресурси на своята администрация за управление на публичните финанси, за да се гарантира ефективността на отпускането на средства от ЕС и да се увеличат фискалните приходи на Молдова. ЕС насърчава Молдова да засили прозрачността и надзора на бюджетния процес, по-специално чрез осигуряване на своевременна и редовна публична наличност на фискални данни за всички подсектори на държавната администрация в съответствие с изискванията на ЕСС 2010. ЕС насърчава Молдова да създаде независима фискална институция с цел да се гарантира и наблюдава съответствието на фискалните политики на страната.

3. Глава 23 „Съдебна система и основни права“

ЕС подчертава, че законодателната и институционалната рамка на Молдова е частично приведена в съответствие с достиженията на правото на ЕС и съответните европейски стандарти по отношение на **функционирането на съдебната система**. ЕС приветства текущите амбициозни процеси за проверка на висшите съдийски и прокурорски длъжности, чиято цел е да се укрепи **независимостта**, безпристрастността, отчетността, ефективността и професионализмът на съдебната система. Молдова следва да продължи да реализира съществен напредък в това отношение с непрекъснато финансиране от ЕС.

ЕС отбелязва, че Молдова разполага с правна и институционална рамка, която гарантира строго регулиране на **отчетността**, но същевременно са необходими още подобрения, за да се хармонизират дисциплинарните разпоредби в съдебната система и да се гарантира тяхното прилагане. ЕС подчертава, че Молдова следва да продължи да напредва и да демонстрира стабилни резултати по отношение на постоянната отчетност и почтеност в съдебната система на всички равнища. ЕС приканва Молдова да продължи да укрепва капацитета, качеството, прозрачността и ефикасността на самоуправляващите се органи, Висшия съдебен съвет (ВСС) и Висшия съвет на прокурорите (ВСП) и техните специализирани съвети. Трябва да се гарантира последователен, прозрачен, независим, конкурентен и основан на заслуги процес на назначаване на проверени членове в ключовите съдебни и прокурорски органи. ЕС подчертава, че Молдова трябва да засили процесуалната автономност на прокурорите, включително чрез осигуряване на ефикасен механизъм за обжалване на указания и преназначения, направени от ръководството, както и да укрепи системата за разпределяне на делата на случаен принцип на съдиите и прокурорите в съответствие с европейските стандарти. ЕС оценява положително извършената неотдавна от Молдова актуализация на правната уредба на конституционните процедури и приканва страната да гарантира прилагането ѝ в съответствие с европейските стандарти.

ЕС посочва, че промените в правната и институционалната рамка са засилили **качеството** на съдебната система, и подчертава необходимостта от последователно гарантиране на достъпността, качеството и ефикасността на правораздаването. ЕС приканва Молдова да запълни свободните места в съдебната система и да разработи стратегии за човешките ресурси, които включват цялостна реформа на заплатите. Очаква се прилагането на съдебните и прокурорските карти, напредък по отношение на цифровизацията и подобряване на функционирането на Националния институт по правосъдие в съответствие с препоръките от партньорската проверка на Програмата за техническа помощ и обмен на информация (ТАІЕХ). Що се отнася до **ефикасността**, Молдова следва да намали продължителността на съдебните производства, да увеличи процента на приключените производства, да намали броя на висящите дела и да насърчи използването на алтернативни механизми за разрешаване на спорове.

ЕС отбелязва, че законодателната и институционалната рамка на Молдова за **борба с корупцията** е частично приведена в съответствие с достиженията на правото на ЕС. Молдова следва да осигури достатъчен институционален капацитет на специализираните институции за борба с корупцията и други съответни институции, отговарящи за борбата с корупцията, да укрепи тяхната независимост и междуинституционалното им сътрудничество. ЕС отбелязва плановете на Молдова за по-нататъшно укрепване на съдебната система и системата на прокуратурата за борба с корупцията в съответствие със стандартите на ЕС, включително чрез създаване на специализирани комисии за борба с корупцията. ЕС подчертава, че Молдова трябва да постигне по-нататъшен напредък в отбелязването на солидни резултати по отношение на разследванията, наказателните преследвания и осъдителните присъди за корупция, по-специално по делата за корупция по високите етажи на властта. Освен това Молдова следва да демонстрира надеждна и последователна практика за започване на паралелни финансови разследвания, включително изземване и окончателна конфискация на активи. Що се отнася до изпълнението, Молдова трябва да отбележи по-нататъшен напредък по отношение на борбата с безнаказаността и премахването на олигархичните структури. ЕС приканва Молдова да продължи да укрепва координацията и ефективността на рамката за предотвратяване на корупцията, включително чрез систематично и ефективно изпълнение на препоръките на Групата държави срещу корупцията (GRECO) на Съвета на Европа, ОССЕ/БДИПЧ и ОИСР, като гарантира по-нататъшно привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, и укрепва системата за деклариране на имущественото състояние. Освен това ЕС приканва Молдова да прилага постоянно рамката на политиката за борба с корупцията, която включва интегриране на борбата с корупцията, специални оценки и конкретни контекстуални мерки за справяне с корупцията в най-уязвимите сектори, например обществените поръчки, държавните предприятия, митниците и данъчното облагане, правосъдието и правоприлагането, инфраструктурата.

ЕС отбелязва, че правната и институционалната рамка на Молдова е частично приведена в съответствие с достиженията на правото на ЕС и европейските стандарти за **основните права**, и подчертава, че прилагането трябва да бъде засилено, за да се гарантира практическото упражняване на основните права от всеки човек, включително като се засилва изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека и се укрепва капацитетът на независимите институции в областта на основните права, в това число за да се гарантира прилагането на плана за действие относно правата на човека.

ЕС отбелязва, че по отношение на предотвратяването на изтезанията и нечовешкото или унижително отношение и на **системата на местата за лишаване от свобода** като цяло съществува правна и институционална рамка, но някои аспекти не отговарят на европейските стандарти в тази област. ЕС отбелязва ангажимента на Молдова да продължи да подобрява условията в местата за задържане. ЕС подчертава, че са необходими усилия за изпълнение на решенията на Европейския съд по правата на човека в тази област и за действия по препоръките на Европейския комитет против изтезанията чрез справяне с пренаселеността в местата за лишаване от свобода, с неадекватните медицински услуги, несигурните условия на живот, насилието и неформалната йерархична система сред затворниците.

ЕС отбелязва, че по отношение на **защитата на личните данни** правната рамка на Молдова е до голяма степен приведена в съответствие с Общия регламент относно защитата на данните. Необходими са още усилия за пълно привеждане на правната рамка в съответствие с Директивата относно защитата на данните в областта на правоприлагането и за укрепване на капацитета на Националния център за защита на данните.

ЕС отбелязва, че правната и институционалната рамка на Молдова по отношение на **свободата на изразяване** е подсигурана, но че правната и институционалната уредба за медиите изисква привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС и европейските стандарти да продължи. ЕС отбелязва плановете на Молдова да приведе законодателството си в съответствие с Директивата и препоръката на ЕС за борба с използването на стратегически съдебни производства, насочени срещу публично участие (SLAPP), и да продължи усилията за привеждане в съответствие с Директивата за аудио-визуалните медийни услуги от 2018 г., Европейския акт за свободата на медиите и Акта за цифровите услуги. ЕС подчертава, че прозрачността на механизма за спиране на действието на медийни лицензи, създаден с измененията на Закона за стратегическите инвестиции, следва да бъде подобрена и приведена в съответствие със стандартите на ЕС и международните стандарти. Освен това ЕС подчертава, че Молдова следва да продължи с усилията за укрепване на капацитета на Съвета за аудио-визия и на икономическата и финансовата устойчивост и независимост на обществения радио- и телевизионен оператор, както и за повишаване на прозрачността на собствеността върху медиите и оперативната ефективност на Центъра за стратегическа комуникация и борба с дезинформацията. ЕС подчертава, че Молдова следва да гарантира защитата на журналистите срещу всички форми на сплашване и да осигури ефикасни и ефективни правоприлагащи и съдебни последващи действия по случаи на насилие, сплашване и тормоз на журналисти. ЕС приканва Молдова да продължи да укрепва правото на свобода на сдружаване и на събрания в съответствие със стандартите на ЕС и европейските стандарти.

По отношение на **равенството между половете и недискриминацията**, където Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС, ЕС отбелязва плановете на страната да приведе законодателството си в съответствие с директивите на ЕС относно минималните стандарти за органите по въпросите на равенството. ЕС изтъква, че е важно да се гарантира пълно привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на равенството между половете и борбата с насилието срещу жени и домашното насилие. Освен това ЕС препоръчва да се подобри междуинституционалната координация в областта на равенството между половете, включително по отношение на интегрирането на принципа на равенство между половете. ЕС отбелязва плановете на Молдова да разшири и подобри специализираните услуги за подкрепа на жертвите на насилие, като същевременно подчертава, че е важно да се гарантира постоянната им наличност и устойчивост. ЕС подчертава необходимостта от привеждане на националното право в съответствие със законодателството на ЕС в областта на равенството и недискриминацията. Освен това ЕС подчертава, че е необходимо да се подобри прилагането на законодателството за борба с дискриминацията и капацитета за правоприлагане на Съвета по въпросите на равенството. Молдова се насърчава да гарантира събирането на данни за дискриминацията, разбити по предубеждения и вид престъпление, включително обхващащи сексуалната ориентация и половата идентичност. ЕС отбелязва плановете на Молдова да въведе стандартизирана система за събиране и анализ на данни относно предотвратяването и борбата с насилието срещу жени в съответствие с методиката на ЕС. ЕС приканва Молдова да преодолее пропуските в привеждането в съответствие с Рамковото решение относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право.

По отношение на правата на **хората с увреждания** ЕС отбелязва плановете на Молдова да приведе законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС, включително по отношение на достъпността. ЕС подчертава, че са необходими усилия за прилагане на европейските и международните стандарти в тази област, включително Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, по-специално за справяне с дискриминацията, насърчаване на правата на хората с увреждания, наличието на обществени услуги и услуги в общността, засилване на деинституционализацията, насърчаване на достъпа до образование и заетост и преход към основана на човешките права система за оценка на уврежданията.

ЕС приканва Молдова да отстоява и укрепва защитата на **правата на детето**, като продължи да я привежда в съответствие с достиженията на правото на ЕС и съответните европейски стандарти за правосъдие, съобразено с интересите на детето, и като осигури интегрирана система за закрила на детето. ЕС отбелязва, че е важно Молдова да постигне решителен напредък по отношение на деинституционализацията на децата, растящи без родителска грижа, и децата с увреждания, на подобряването на услугите в общността и в семейството за деца в уязвимо положение и да гарантира наличието на качествени, надеждни, дезагрегирани и актуализирани данни за децата, влезли в досег със закона, и за децата в институции. ЕС отбелязва плановете на Молдова да увеличи броя на местните специалисти по закрила на детето в цялата страна и да осигури специализирано обучение за персонала, който е в досег с децата.

ЕС отбелязва, че са необходими по-нататъшни усилия за привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно процесуалните права на заподозрените и обвиняемите в рамките на наказателното производство и правата на жертвите на престъпления, включително правата на децата. По-специално Молдова следва да засили обхвата на концепцията за защита от вторично и повторно виктимизиране отвъд жертвите на определени видове престъпления. ЕС взема под внимание плановете на Молдова да установи минимални стандарти за правата, подкрепата, защитата и обезщетяването на жертвите на престъпления.

ЕС отбелязва, че законодателната уредба на Молдова защитава **правата на лицата, принадлежащи към малцинства**, и подчертава необходимостта от постоянно внимание към правата на тези лица. ЕС отбелязва плановете на Молдова да продължи с усилията за подобряване на наличността и качеството на преподаването на румънски език в общественото образование и за популяризиране на езиците на националните малцинства.

ЕС подчертава, че към момента на присъединяване Молдова трябва да осигури пълно съответствие на своята законодателна рамка с достиженията на правото на ЕС, за да гарантира пълноценното упражняване на **правата, произтичащи от гражданството на ЕС**.

4. Глава 24 „Правосъдие, свобода и сигурност“

ЕС подчертава, че правната рамка на Молдова за **борба с тежката и организираната престъпност и сътрудничеството в областта на правоприлагането** е частично приведена в съответствие с достиженията на правото на ЕС, и взема под внимание стъпките, предприети от Молдова за по-нататъшно привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС в тази област. ЕС отбелязва, че стратегическата рамка на Молдова е приведена в съответствие със стратегическите приоритети на ЕС и че Молдова редовно извършва анализи на заплахите и оценки на риска в подкрепа на основаното на факти създаване на политики. ЕС приканва Молдова да укрепи усилията за координация и наблюдение при прилагането на тези стратегически рамки. ЕС насърчава засилването на сътрудничеството между правоприлагащите и съдебните органи на Молдова и държавите — членки на ЕС, CEPOL, Европол и Евроюст, както и все по-активното участие на Молдова в Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи (EMPACT). Освен това ЕС подчертава, че са необходими по-нататъшни усилия, за да се укрепи постигането на солидни резултати в разследванията, наказателните преследвания и окончателните осъдителни присъди във всички области на тежката и организираната престъпност, включително изпирането на пари, както и изземването и конфискацията на активи в този контекст. ЕС отбелязва, че действията на правоприлагащите органи в отговор на организираната престъпност, по-специално разследването на високорискови престъпни мрежи, трябва да бъдат по-проактивни и систематични. ЕС изтъква, че Молдова следва да укрепи оперативния и аналитичния си капацитет, включително по отношение на експертния опит в криминалистиката и полицейската дейност, основана на разузнавателни данни, по-специално чрез прилагане на ефикасно събиране, анализ и разпространение на разузнавателни данни съгласно най-високите стандарти. ЕС подчертава също, че Молдова следва да демонстрира надеждна и систематична практика на започване на финансови разследвания в областта на организираната престъпност и изпирането на пари, която да доведе до увеличаване на изземванията и конфискацията на активи, и взема под внимание ангажимента на Молдова в това отношение. ЕС приканва Молдова не само да засили използването на финансови разследвания, но и да развие капацитета си за работа по сложни финансови случаи. Молдова следва също да укрепи системата за отнемане на активи, в това число съответните национални органи, като например националната служба за възстановяване и управление на активи. ЕС отбелязва, че Молдова следва да предостави подходящи ресурси на институциите, които се борят с организираната престъпност, и да подобри междуинституционалната координация в областта на разкриването на престъпления и борбата с престъпността.

ЕС отбелязва, че наказателното преследване на случаи, свързани само с изпиране на пари и самоизпиране, е включено в законодателството на Молдова, но практическото му прилагане продължава да бъде предизвикателство. Резултатите по отношение на осъдителните присъди следва да бъдат значително подобри. Молдова следва да гарантира, че законодателството относно разследването и криминализирането на изпирането на пари и финансирането на тероризма е в съответствие с достиженията на правото на ЕС и международните стандарти, като например тези на Специалната група за финансови действия и Монивал.

ЕС приканва Молдова да приеме всички необходими законодателни актове и мерки за изпълнение, за да постигне пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **киберпрестъпността**, и да се присъедини към втория допълнителен протокол към Будапещенската конвенция с цел ефективна борба с киберпрестъпността. Молдова следва също да демонстрира солидни резултати по отношение на предотвратяването и противодействието на киберпрестъпността, по-специално чрез укрепване на своите инструменти и оборудване за разследване на киберпрестъпления, включително в областта на криминалистиката. Молдова следва също да институционализира сътрудничеството между Агенцията за киберсигурност и Центъра за борба с киберпрестъпността.

ЕС отчита плана на Молдова да укрепи капацитета си за разследване и наказателно преследване на **сексуалното насилие над деца, включително онлайн**, и да приведе изцяло регулаторната си рамка в съответствие с достиженията на правото на ЕС в тази област, както и да засили мерките за закрила на детето. ЕС приканва Молдова да обърне специално внимание на защитата и предотвратяването (включително на повторното виктимизиране) на сексуалното насилие над деца онлайн и офлайн, както и да вземе мерки в това отношение.

ЕС отбелязва, че Молдова е много активна в рамките на ЕМРАСТ — огнестрелни оръжия, което е дало положителни резултати в борбата с **трафика на огнестрелни оръжия**. Освен това ЕС отбелязва, че Молдова е извършила положителни институционални реформи, като е определила национална комисия за малките оръжия и леките въоръжения и е създавала национални звена за контакт по въпросите на огнестрелните оръжия, и приканва Молдова да работи за бързото им задействане. Освен това ЕС отбелязва плана на Молдова да приеме специална стратегическа рамка, да укрепи капацитета на правоприлагащите органи за реагиране на заплахи, свързани с огнестрелни оръжия, да подобри капацитета за криминалистичен анализ при разследвания, свързани с огнестрелни оръжия, и да подобри сигурността и безопасността на запасите.

ЕС отбелязва, че Молдова е държава на произход, транзитно преминаване и местоназначение на **трафик на хора** и трябва да засили мерките си за борба с трафика на хора, като постави акцент върху ранното идентифициране на потенциалните жертви и защитата на жертвите, включително като укрепва мерките за предоставяне на помощ, подслон и социална закрила. Във връзка с това ЕС взема под внимание ангажимента на Молдова да укрепва институционалния капацитет за защита на жертвите. ЕС подчертава, че все още е необходимо Молдова да демонстрира солидни резултати в проактивните разследвания, наказателното преследване и окончателните присъди в тази област.

ЕС отбелязва, че правната уредба на Молдова е частично приведена в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на наркотиците, и приканва Молдова да постигне пълно привеждане в съответствие. ЕС подчертава, че правоприлагащите органи на Молдова са постигнали добро равнище на **сътрудничество в областта на наркотиците** с колегите си от държавите — членки на ЕС, с Европол и Агенцията на Европейския съюз по наркотиците (EUDA). ЕС отбелязва, че Молдова следва да продължи да работи по събирането на данни в тясно сътрудничество с EUDA по всички свързани с наркотиците показатели и да засили оперативното сътрудничество за борба с трафика на наркотици, включително в рамките на ЕМРАСТ и в сътрудничество с Европол. ЕС приканва Молдова да приеме всеобхватна стратегическа рамка в областта на наркотиците, насочена към превенция и намаляване както на предлагането и търсенето, така и на свързаните с наркотиците вреди. ЕС отбелязва и плана на Молдова да приведе в действие институционалната си рамка, по-специално като укрепи Националната обсерватория за наркотиците и създаде оперативна национална система за ранно предупреждение във връзка с обмена на информация за нови психоактивни вещества. ЕС подчертава, че освен привеждането на законодателната и стратегическата рамка в съответствие с достиженията на правото на ЕС, от решаващо значение ще бъде Молдова да демонстрира солидни резултати в областта на изземването на наркотици, наказателното преследване и издаването на осъдителни присъди по дела, свързани с наркотици, както и систематичната конфискация на активи от престъпна дейност и бързото унищожаване на конфискувани наркотици. Освен това ЕС приканва Молдова да увеличи капацитета си в областта на криминалистиката и да продължи да развива капацитета си в направлението, свързано с търсенето на наркотици.

ЕС отбелязва, че Молдова разполага със стратегическа, правна и институционална уредба за **борба с тероризма**, която се нуждае от изменения, за да бъде приведена в пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС. ЕС отбелязва необходимостта от засилване на регионалното сътрудничество и обмена на чувствителна информация с Европол и държавите членки. ЕС приканва Молдова да приеме стратегическа рамка за борба с тероризма, както и стратегия за предотвратяване и противодействие на радикализацията и насилническият екстремизъм. Освен това ЕС отбелязва плана на Молдова да се бори с терористичното съдържание онлайн, като приведе правната си рамка в съответствие с достиженията на правото на ЕС, както и ангажимента на Молдова да регулира предлагането на пазара и използването на прекурсори на взривни вещества. ЕС подчертава, че е необходима допълнителна работа за противодействие на финансирането на тероризма и изпирането на пари, включително укрепване на способностите за правоприлагане при финансови разследвания и изпиране на пари. ЕС отбелязва, че Молдова се ангажира да **защитава критичната инфраструктура и да повишава устойчивостта на критичните си субекти**, чрез приемането например на стратегия за устойчивост, определянето на критичните субекти и създаването на институционална рамка. Молдова следва също да извършва оценки на риска в секторите, обхванати от тези достижения на правото на ЕС.

ЕС отбелязва, че основните принципи на **съдебно сътрудничество по наказателноправни, гражданскоправни и търговскоправни въпроси** са залегнали в законодателството на Молдова и че страната се е присъединила към много международни конвенции в тези области, но че е необходимо привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС да продължи, по-специално по отношение на връчването на документи и събирането на доказателства, медиацията, семейноправните въпроси и наследяването, несъстоятелността и правната помощ. ЕС отбелязва плана на Молдова да ратифицира няколко оставащи международни конвенции в областта на съдебното сътрудничество. Освен това ЕС приканва Молдова да увеличи административния си капацитет, за да изпълни изискванията на ЕС в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни, гражданскоправни и търговскоправни въпроси, а по отношение на наказателноправните въпроси да осигури ефективно сътрудничество с Евроюст и Европейската прокуратура. Молдова се приканва да назначи на пълно работно време прокурор за връзка в Евроюст и в седалището на Европейската прокуратура.

ЕС отбелязва, че по отношение на **миграцията** Молдова все повече се превръща в транзитна държава и държава на местоназначение. ЕС подчертава, че е необходимо да се гарантира наличието на подходящи механизми за координация между участващите органи. ЕС отбелязва плана на Молдова да актуализира своя план за действие при извънредни ситуации за управлението на големи миграционни потоци и приканва Молдова да задели подходящи ресурси. ЕС отбелязва и плана на Молдова да приеме необходимите изменения в областта на законната миграция с цел привеждане в съответствие с действащите достижения на правото на ЕС, например единното разрешение за работа и пребиваване на граждани на трети държави (включително сезонни работници) с някои разпоредби относно събирането на семейството и дългосрочно пребиваващите лица, с правила относно условията за влизане и пребиваване на висококвалифицирани работници чрез синята карта на ЕС за студенти и научни работници, както и с правила относно лицата, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер. Освен това ЕС отбелязва плана на Молдова да приведе законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на незаконната миграция. ЕС подчертава доброто сътрудничество на Молдова с Frontex и я приканва да задълбочи това сътрудничество. ЕС взема под внимание и текущите преговори за сключване на нова работна договореност с Frontex, която обхваща новия ѝ мандат. ЕС отбелязва и значителните усилия на Молдова за изграждане на оперативни партньорства с държавите членки в борбата с незаконната миграция. ЕС изтъква необходимостта от увеличаване на финансовите, човешките и техническите ресурси във всички области на миграцията, по-специално с цел по-добро предотвратяване и справяне с незаконната миграция. Освен това ЕС приканва Молдова да укрепи капацитета си за прилагане на процедури за връщане в съответствие с достиженията на правото на ЕС.

По отношение на **убежището** ЕС отбелязва, че в рамките на плана за действие при извънредни ситуации бяха задействани мерки за справяне с масовия приток на търсещи убежище хора, пристигащи в Молдова в контекста на агресивната война на Русия срещу Украйна. ЕС обаче отбелязва, че е необходимо да се увеличи човешкият, финансовият, техническият и логистичният капацитет в случай на увеличаване на броя на лицата, търсещи убежище, включително чрез осигуряване на подходящи условия за приемане. Освен това ЕС приканва Молдова да обърне особено внимание на лицата със специални нужди, по-специално като преразгледа националната си система за насочване на търсещите убежище лица със специални нужди и им предоставя подходяща помощ и настаняване. ЕС взема под внимание плана на Молдова да извърши цялостна реформа на своята система за предоставяне на убежище и да подобри достъпа на лицата, търсещи убежище, до услуги и програми за интеграция.

ЕС отбелязва, че **визовата политика** на Молдова все още не е напълно приведена в съответствие с тази на ЕС. ЕС припомня, че с оглед на присъединяването е необходима пълна хармонизация с визовата политика на ЕС, и приканва Молдова да предприеме стъпки за постепенно привеждане в съответствие. В очакване на пълното привеждане в съответствие с визовата политика ЕС приканва Молдова да извършва по-строг скрининг на пристигащите без необходимост от виза граждани на трети държави, особено от държави, които представляват риск за сигурността или незаконната миграция. ЕС отбелязва, че за да бъде съобразена с Визовата информационна система (ВИС), информационната система на Молдова се нуждае допълнителни технически адаптации, и отчита плана на Молдова да разработи национална визова информационна система, оперативно съвместима с ВИС, което може да бъде направено на съответния етап след присъединяването. Освен това ЕС приканва Молдова да разработи съответните правила, процедури и капацитет за снемане на пръстови отпечатащи с цел издаване на биометрични документи за пътуване и пребиваване и за обмен на информация с държавите членки.

По отношение на **шенгенските и външните граници** ЕС взема под внимание доброто и постоянно оперативно сътрудничество с Frontex в областта на наблюдението на границите, включително чрез домакинството на Молдова на съвместна операция и сътрудничеството ѝ в областта на обученията. ЕС приканва Молдова да продължи да развива това сътрудничество и подчертава необходимостта от справяне с голямото текучество на гранични полицейски служители, както и с необходимостта от укрепване на инфраструктурата и оборудването. ЕС припомня, че съществени елементи от достиженията на правото от Шенген, включително липсата на проверки по вътрешните граници, ще зависят от изпълнението от страна на Молдова на допълнителни обективни изисквания, които трябва да бъдат проверени в рамките на механизма за оценка по Шенген. ЕС взема под внимание ангажимента на Молдова да приеме план за действие относно Шенген с цел подготовка за присъединяване към Шенгенското пространство.

По отношение на **фалшифицирането на еврото** ЕС подчертава необходимостта от създаване на национална централна служба по въпросите на фалшифицирането на парични знаци и от по-нататъшно привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС. ЕС приветства факта, че през декември 2024 г. Молдова финализира присъединяването си към Женевската конвенция за премахване и преследване фабрикуването на фалшиви парични знаци.

5. Икономически критерии

ЕС отбелязва, че Молдова е ангажирана с превръщането си във **функционираща пазарна икономика**. ЕС подчертава ангажимента на Молдова да се стреми към макроикономическа стабилност и икономически реформи, както и към устойчиви публични финанси. ЕС отбелязва, че равнищата на публичния дълг са устойчиви въпреки големите фискални дефицити на Молдова в контекста на неотдавнашните кризи. ЕС приканва Молдова да гарантира фискалната устойчивост, като същевременно балансира публичните инвестиции, включително чрез прилагане на новата рамка за единен пакет от проекти, разширяване на данъчната основа и подобряване на ефективността на разходите чрез преглед на разходите. ЕС подчертава, че въпреки значителните усилия и напредък през последните години все още има основни структурни слабости, които продължават да ограничават ефективното функциониране на пазарната икономика и да възпират местните и чуждестранните инвеститори. Сред тях са: i) слабата бизнес среда, която освен това е сериозно засегната от агресивната война на Русия срещу съседна Украйна, ii) ниските равнища на участие на пазара на труда, iii) високото равнище на неформалната икономика, iv) господстващото положение на държавните предприятия (ДП) в някои сектори, като същевременно все още не са предприети важни стъпки от текущата реформа на ДП, и v) ограниченото развитие на финансовия сектор, характеризиращо се с трайни пречки пред достъпа до финансиране.

ЕС отбелязва, че Молдова бележи напредък по отношение на **капацитета за справяне с конкурентния натиск и пазарните сили** в рамките на Съюза. ЕС отбелязва, че въпреки постепенното преминаване към услугите молдовската икономика остава силно зависима от нископродуктивния селскостопански сектор, което я излага на високи рискове, произтичащи от изменението на климата. ЕС приканва Молдова да продължи да диверсифицира икономиката си и да засили устойчивостта си на изменението на климата. ЕС взема под внимание нарастващата интеграция на Молдова на пазара на ЕС както по отношение на търговията, така и на преките чуждестранни инвестиции и препоръчва на Молдова да продължи да подкрепя интеграцията на местните дружества в световните вериги за създаване на стойност, по-специално чрез диверсифициран и с по-висока добавена стойност износ. ЕС подчертава, че през последните години енергийната устойчивост на Молдова се е подобрила значително, което се дължи до голяма степен на сериозните инвестиции в енергийна инфраструктура и интеграцията на пазара на ЕС. ЕС отбелязва, че въпреки оставащите значителни празноти транспортната инфраструктура, цифровизацията на икономиката и качеството на образованието бавно са се подобрили. ЕС подчертава също, че инвестициите във всички области на физическата инфраструктура трябва да се увеличат чрез мобилизиране на ресурсите от плана за растеж на Молдова и чрез подобрения в управлението на публичните инвестиции и реформи в администрацията. ЕС приканва Молдова да засили своята производителност и технологичен напредък, които понастоящем са възпрепятствани от липсата на предприемаческо и технологично ноу-хау, от ниските равнища на преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ), от несъответствието между търсените и предлаганите умения и трайно ниските разходи за научноизследователска и развойна дейност и иновации, чрез по-високо качество и равнища на образователните резултати, съобразени с нуждите на пазара на труда, усилия за подкрепа на инвестициите в научни изследвания и подпомагане на трансфера на технологии, подкрепяни от ПЧИ.

ЕС приканва Молдова да разглежда систематично и задълбочено както препоръките на ЕС относно политиката, изложени в пакетите на Комисията за разширяването, така и съвместно договорените насоки за политиката в контекста на съвместните заключения от диалога по икономическите и финансовите въпроси между ЕС и страните кандидатки и ангажиментите по плана за растеж, които ще помогнат на Молдова да изпълни икономическите критерии.

6. Глава 5 „Обществени поръчки“

ЕС отбелязва, че системата за обществените поръчки на Молдова е отчасти приведена в съответствие с достиженията на правото на ЕС. Въпреки доброто равнище на привеждане в съответствие в областта на **традиционните сектори и секторите на комуналните услуги**, ЕС приканва Молдова да преразгледа законодателството си в тези сектори по отношение на изключването от неговия обхват, основанията за изключване, критериите за възлагане, критериите за квалификация и подбор на икономическите оператори и обществените поръчки с ниска стойност, за да се постигне пълно съответствие с директивите на ЕС за обществените поръчки. ЕС отбелязва също, че в областта на **концесиите и публично-частните партньорства** Молдова е постигнала частично привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС, и подчертава усилията на страната за по-нататъшно привеждане на законодателството ѝ в съответствие. Освен това ЕС приканва Молдова да продължи да полага усилия за създаване на съгласувано законодателство в тази област, и по-специално за приемане на подобрена правна рамка за публично-частните партньорства. ЕС отбелязва плана на Молдова да въведе всеобхватно законодателство за обществените **поръчки в областта на отбраната и сигурността**.

ЕС отбелязва умерената подготовка на Молдова по отношение на **капацитета за прилагане и принудително прилагане** в областта на обществените поръчки. По отношение на дейностите по възлагане на обществени поръчки ЕС подчертава значението на прозрачността и почтеността, както и на ефикасността и цялостното прилагане. По-специално ЕС отбелязва плана на Молдова да въведе нова електронна система за възлагане на обществени поръчки с цел повишаване на прозрачността, ефикасността, ефективното събиране на данни и мониторинга. ЕС приканва Молдова да укрепи капацитета на възлагащите органи както на централно, така и на местно равнище чрез Агенцията за обществените поръчки, за да подобри още повече функционирането на системата за възлагане на обществени поръчки успоредно с процеса на реформа на законодателната си рамка и да се справи с рисковете от корупция предвид голямата уязвимост в този сектор.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала висока степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС по отношение на **системата за правна защита**. ЕС приканва Молдова да преразгледа законодателството си, като отстрани несъответствията във връзка със сроковете за подаване на жалби, и да го приведе в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно системата за преглед на сектора на комуналните услуги. Освен това ЕС отбелязва, че Молдова е въвела своята прозрачна електронна система за подаване на жалби чрез платформата на Националната агенция за решаване на жалби. ЕС подчертава, че Молдова трябва да гарантира оперативната съвместимост на своята цифровизирана система за преглед наред с модернизиранието на електронната си система за възлагане на обществени поръчки. ЕС отбелязва, че системата на Молдова за правна защита се характеризира със стабилни резултати и качествени решения по подадените жалби.

7. Глава 18 „Статистика“

ЕС отбелязва, че **статистическата инфраструктура** на Молдова е отчасти приведена в съответствие с достиженията на правото на ЕС. ЕС отбелязва ангажимента на Молдова да продължи да заделя достатъчно финансови и човешки ресурси за статистическия сектор, за да постигне пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС.

ЕС отбелязва плана на Молдова да изпълни стратегията за развитие на националната статистическа система за периода 2023—2030 г., както и Програмата за развитие на националната статистическа система за периода 2023—2026 г.

ЕС отбелязва ангажимента на Молдова да създаде междуинституционална работна група и меморандуми за разбирателство между институциите с цел по-добро очертаване на отговорностите на съответните институции за изготвянето на някои нови статистически данни.

ЕС отбелязва, че при въвеждането на основните **класификации на ЕС** Молдова е постигнала различна степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС. ЕС отбелязва ангажимента на Молдова да извърши необходимата допълнителна работа по статистическите регистри, за да се гарантира пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС.

ЕС подчертава частичното постигане на съответствие с достиженията на правото на ЕС относно **статистиката** от Молдова, като във всички области предстои значителна работа. ЕС приканва Молдова да осъществи допълнителен напредък във всички статистически области, за да постигне пълно съответствие.

8. Глава 32 „Финансов контрол“

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **публичния вътрешен финансов контрол** и че законодателната рамка на Молдова е до голяма степен приведена в съответствие със стандартите на ЕС. ЕС подчертава, че ефективното прилагане на вътрешния контрол следва да бъде подобро, по-специално по отношение на делегираната управленска отчетност и управлението на риска. Освен това ЕС подчертава, че капацитетът на функцията по вътрешен одит по отношение на човешките ресурси следва да бъде значително укрепен, а процесите на планиране на вътрешния одит трябва да бъдат подобро, за да отговарят на изискванията за функцията по вътрешен одит.

ЕС приканва Молдова да засили въздействието на **функциите по вътрешен и външен одит** с цел пълно спазване на професионалните стандарти и принципи на ЕС.

ЕС приканва Молдова да въведе подходящи промени в законодателната си уредба по отношение на **независимостта и статута на Сметната палата** в съответствие с международните стандарти.

ЕС приканва Молдова да приведе националното си законодателство в пълно съответствие с Директивата на ЕС относно борбата с измамите, засягащи **финансовите интереси на ЕС**, по наказателноправен ред.

ЕС приканва Молдова официално да установи и засили сътрудничеството между националните компетентни органи в областта на **защитата на еврото срещу фалшифициране**.

* * *

Предвид сегашното състояние на подготовката на Молдова ЕС отбелязва, че с разбирането, че Молдова трябва да продължи да осъществява напредък в привеждането на законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС и съответните европейски стандарти, обхванати от клъстер 1, както и в тяхното прилагане, ще трябва да бъдат изпълнени следните *междинни критерии*:

- *на хоризонтално равнище за клъстер 1* Молдова осигурява строг и постоянен мониторинг на непрекъснатото изпълнение на пътните карти за принципите на правовата държава, реформата на публичната администрация и функционирането на демократичните институции чрез стабилен и мултидисциплинарен надзорен механизъм, като обръща специално внимание на адекватността на човешките и финансовите ресурси, институционалния капацитет, спазването на определените срокове и активния и съдържателен диалог с гражданското общество.

Глава 23 „Съдебна система и основни права“

Молдова продължава да осъществява всеобхватната си съдебна реформа, като постига подобрения по отношение на безпристрастността, независимостта, отчетността, качеството и ефикасността на съдебната система в съответствие с достиженията на правото на ЕС и европейските стандарти. По-специално Молдова ще изпълни този междинен критерий, след като:

- Засили допълнително капацитета, качеството, прозрачността, ефективността и структурната *независимост* на органите за самоуправление в съдебната система и прокуратурата, Висшия съдебен съвет и Висшия съвет на прокурорите и техните специализирани колегии, включително чрез насочване на достатъчно ресурси; постигне осезаем напредък в прилагането на картите за съдебната система и системата на прокуратурата;

- Засили структурната независимост и постоянната отчетност на съдебната система и прокуратурата, по-специално чрез значителен напредък към приключване на *процеса* на проверка и чрез постоянна отчетност и почтеност в съдебната система на всички равнища след проверката, в съответствие с европейските стандарти, включително чрез подобрен дисциплинарен процес и повишена оперативна автономност и структурна цялост в прокуратурата;
- Подобри качеството на правосъдието, включително чрез осигуряване на достатъчно финансови и човешки ресурси за съдебната система и прокуратурата, значително намаляване на незаетите работни места в сектора на правосъдието, осъществяване на реформата на Върховния съд и укрепване на функционирането на Националния институт на правосъдието;
- Укрепи ефективността на съдебната система, включително чрез увеличаване на процента на приключените производства и на времето за *разглеждане на висящите дела*, което да доведе до трайно намаляване на броя на висящите дела, подобряване на процедурата на Конституционния съд, засилено използване на алтернативни механизми за разрешаване на спорове, по-ефективна правна помощ, по-високи нива на изпълнение и подобряване на цифровизацията в съдебната система.

Молдова отбелязва значителен допълнителен напредък в противодействието и предотвратяването на корупцията. По-специално Молдова ще изпълни този междинен критерий, след като:

- Приложи последователно правната и стратегическата рамка за борба с корупцията в съответствие с европейските и международните стандарти, включително съответните препоръки на GRECO, ОССЕ/БДИПЧ и ОИСР, с ефективна координация, бюджетиране, мониторинг и оценка;
- Укрепи значително независимостта, ефективността, координацията и оперативния капацитет на специализираните институции за борба с корупцията, както и на други съответни институции, отговарящи за борбата с корупцията;

- Засили ефективността на рамката за предотвратяване на корупцията, включително чрез постепенно привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС, като например за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, и засилване на проверката на декларациите за имуществено състояние.
- Постигне осезаем напредък в демонстрирането на солидни резултати в разследванията, *наказателните преследвания* и присъдите по дела за корупция, по-специално окончателните присъди по високите етажи на властта, и увеличи броя и общата стойност на иззетите, обезпечените и конфискуваните активи;
- Подобри интегрирането на конкретни мерки за борба с корупцията чрез *оценки* на риска и системни мерки за почтеност в секторите, които са най-уязвими на корупция.

Молдова допълнително укрепва защитата на основните права на практика.

По-специално Молдова ще изпълни този междинен критерий, след като:

- Засили прилагането на правната и политическата рамка за основните права и *тяхното* упражняване на практика, по-специално чрез засилено изпълнение на решенията на Европейския съд по правата на човека и укрепване на капацитета на независимите институции за основните права, включително Съвета по въпросите на равенството и омбудсмана;
- Продължи реформата в затворите и местата за задържане, включително като подобри условията и предприеме последващи действия по случаи на малтретиране;
- Укрепи свободата на сдружаване и изразяване, включително свободата и плурализма на медиите чрез засилване на независимостта и институционалния капацитет на обществените медии и чрез рамка за наблюдение на тяхната дейност, и гарантира прозрачност на собствеността върху медиите в съответствие с международните стандарти и стандартите на ЕС;

- Постигне по-нататъшен напредък към привеждане на националното законодателство в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на равенството и недискриминацията, престъпленията от омраза и езика на омраза, правата на хората с увреждания, равенството между половете и борбата с насилието, основано на пола, *процесуалните* права на заподозрените и обвиняемите лица в наказателното производство и правата на жертвите, подобреното събиране на данни и осигуряването на специализирани услуги за подкрепа на жертвите на престъпления и като засили капацитета на Националния център за защита на данните;
- Постигне напредък към създаването на интегрирана система за закрила на детето и *привеждане в съответствие* с достиженията на правото на ЕС в областта на правата на детето и напредне по посока на деинституционализацията на децата, растящи без родителска грижа, и на лицата с увреждания;

Глава 24 „Правосъдие, свобода и сигурност“

Молдова отбелязва осезаем напредък в борбата с тежката и организираната престъпност. По-специално Молдова ще изпълни този междинен критерий, след като:

- Постигне по-голямо съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на борбата с организираната престъпност, включително разследването и криминализирането на изпирането на пари, както и възстановяването и конфискацията на активи;
- Отбележи *осезаем* напредък към постигането на солидни резултати в разследванията, наказателните преследвания и окончателните осъдителни присъди във всички области на тежката и организираната престъпност (включително трафика на хора и сексуалното насилие над деца, киберпрестъпността, трафика на огнестрелни оръжия, производството и трафика на наркотици, изпирането на пари и борбата с тероризма).

- Демонстрира надеждна и последователна практика на започване на систематични финансови разследвания в работата по случаи на тежка и организирана престъпност, включително *изтиране на пари*.
- Отбележи *осезаем* напредък към постигането на солидни резултати в областта на изземването и окончателната конфискация на активи и подобри системата за отнемане на активи;
- Постигне значителен напредък в разбиването на мрежите за *трафик* на хора и огнестрелни оръжия, включително чрез привеждане в действие на националното координационно звено за малките оръжия и леките въоръжения.
- Укрепи институционалната си рамка, по-специално чрез по-ясно определяне на правомощията и функциите на правоприлагащите агенции, повиши тяхната независимост и почтеност, оперативен, аналитичен и ИТ капацитет и междуведомствено сътрудничество.
- *Увеличи* административния си капацитет, за да изпълни изискванията на ЕС в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни, гражданскоправни и търговскоправни въпроси и да осигури ефективно сътрудничество с Еуроюст и Европейската прокуратура.

Молдова активизира усилията си в сътрудничеството в областта на наркотиците.

По-специално Молдова ще изпълни този междинен критерий, след като:

- Създаде функционираща и обезпечена с достатъчно ресурси национална система за ранно предупреждение, *укрепи* Националната обсерватория за наркотиците и приведе законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на наркотиците и прекурсорите на наркотични вещества.
- Отбележи *осезаем* напредък към постигането на солидни резултати в областта на изземването, *унищожаването* и конфискацията на съответните активи.

Молдова постига резултати в областта на законната и незаконната миграция, убежището и по въпроси, свързани с достиженията на правото от Шенген, външните граници и визовата политика. По-специално Молдова ще изпълни този междинен критерий, след като:

- Подобри привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на миграцията, убежището, визовата политика и управлението на границите, включително по-нататъшното привеждане в съответствие с европейската методика за интегрирано управление на границите.
- Укрепи институционалния си капацитет, механизмите за сътрудничество и координация между *органите*, участващи в управлението на миграцията, границите и убежището, актуализира плана си за управление на увеличените смесени миграционни потоци и засили борбата с незаконната миграция и контрабандата на мигранти.
- *Подобри* националната система за предоставяне на убежище, включително чрез предлагане от страна на държавата на необходимите услуги на лицата, търсещи убежище.

* *

Предвид сегашното състояние на подготовката на Молдова и при условие че Молдова изпълни междинните критерии, хоризонтално и по отношение на главите относно принципите на правовата държава, ЕС отбелязва, че с разбирането, че Молдова трябва да продължи да осъществява напредък в привеждането на законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС по следните глави, както и в тяхното прилагане, и без да се засягат допълнителните условия, установени в допълнителните критерии, определени за клъстер 1, тези глави могат да бъдат временно затворени едва след като ЕС изрази съгласие, че са изпълнени следните критерии:

Глава 5 „Обществени поръчки“

Молдова привежда националната си правна рамка в пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС по отношение на всички области на обществените поръчки, включително концесиите, публично-частните партньорства и обществените поръчки в областта на отбраната, и международните споразумения за освобождаване на някои обществени поръчки от правилата за възлагане на обществени поръчки, в съответствие с достиженията на правото на ЕС;

Молдова осигурява подходящ административен и институционален капацитет на всички равнища и взема необходимите мерки, за да гарантира правилното въвеждане и прилагане на националното законодателство в тази област, както и инструменти за прилагане и мониторинг, достатъчно време преди присъединяването; Това включва по-специално:

- засилване на механизмите за контрол и одит и повишаване на прозрачността на етапа на изпълнение на обществените поръчки въз основа на систематични оценки на риска с приоритизиране на проверките в уязвимите сектори и процедури;
- ефективно функциониране на системата за правна защита, включително в областта на концесиите, публично-частните партньорства и възлагането на поръчки в областта на отбраната;
- мерки/действия, свързани с превенцията и борбата с корупцията и конфликти на интереси в областта на обществените поръчки както на централно, така и на местно равнище.

Молдова демонстрира солидни резултати по отношение наличието на справедлива и прозрачна система за обществени поръчки, която осигурява ефикасно, ефективно и икономически изгодно използване на публичните ресурси, конкуренция и твърди гаранции и действия срещу корупцията.

Глава 18 „Статистика“

Молдова представя ключови макроикономически данни (национални сметки и държавна финансова статистика/процедура при прекомерен дефицит) в съответствие с методиката в сила на Европейската система от сметки (ЕСС) и съответната програма за предаване на данни по ЕСС, изискванията за нотификация за БНД и процедурата при прекомерен дефицит и други съответни изисквания, заедно с необходимото подробно описание на използваната методика, при условие че Евростат вече е проверила представените данни и описания и е потвърдила наличието на необходимото съответствие с правилата на ЕС по отношение на навременността, пълнотата, съгласуваността, прозрачността и точността;

Молдова приема пътна карта за: i) запълване на оставащите празноти във всички таблици по ЕСС, ii) предаване на останалите таблици от Програмата за предаване по ЕСС, iii) запълване на оставащите празноти в информацията, която трябва да бъде предоставена заедно с таблиците, използвани при процедурата при прекомерен дефицит, и iv) решаване на останалите методологични въпроси. Евростат потвърждава релевантността на пътната карта.

Глава 32 „Финансов контрол“

Молдова гарантира правилното прилагане на националното законодателство в областта на публичния вътрешен финансов контрол, най-вече във връзка с делегираната управленска отчетност и управлението на риска. Укрепва се административният капацитет на функцията по вътрешен одит. Процесите на планиране на вътрешния одит отговарят на международните стандарти, свързани с функцията по одит.

Сметната палата на Молдова изпълнява стандартите на Международната организация на върховните одитни институции (ИНТОСАЙ). По-специално правната уредба на Молдова урежда по подходящ начин независимостта и статута на Сметната палата.

Молдова е привела законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на борбата с измамите и други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза. Молдова разполага с функционираща и ефективна координационна служба за борба с измамите (AFCOS) и съответната мрежа. Молдова прилага ефикасна национална стратегия за борба с измамите за защита на финансовите интереси на ЕС. Молдова демонстрира солидни резултати в сътрудничеството с Комисията, OLAF и Европейската прокуратура относно докладваните нередности и разследванията, отнасящи се до средства на ЕС.

Молдова е привела законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно установяването на истинността на евро монетите и е създала подходящи структури и засилено сътрудничество между националните компетентни органи.

* *

Наблюдението на напредъка в постигането на съответствие с достиженията на правото на ЕС и съответните европейски стандарти и тяхното прилагане ще продължи по време на преговорите. ЕС подчертава, че с особено внимание ще следи развитието по всички конкретни въпроси, посочени по-горе, за да гарантира, че Молдова притежава необходимия административен капацитет и е в състояние да приключи привеждането в съответствие на законодателството във всички области по този клъстер, както и да гарантира по-нататъшния напредък в изпълнението и осигуряването на спазването. Необходимо е да се отдели особено внимание на връзките между настоящия клъстер и други преговорни клъстери. Окончателна оценка на съответствието на законодателството на Молдова с достиженията на правото на ЕС и съответните европейски стандарти, както и на капацитета на страната да ги прилага, може да бъде направена едва на по-късен етап от преговорите. Освен цялата информация, която ЕС може да изиска с оглед на преговорите по този клъстер и която трябва да бъде предоставена на Конференцията, ЕС приканва Молдова редовно да представя на Съвета за асоцииране подробна писмена информация за напредъка в прилагането на достиженията на правото на ЕС.

Като се имат предвид всички посочени по-горе съображения, в подходящ момент ще е необходимо Конференцията да се върне отново на този клъстер.

Освен това ЕС припомня, че е възможно между 3 юни 2026 г. и приключването на преговорите към достиженията на правото на ЕС да се добавят нови елементи.